

Luxus har en kontinental kolv med bayersk backe och svinrygg, gjord av en riktigt trevlig träbit. Men kolven behöver lite ytterligare porfyllning.

Pistolgreppet är lite lågt och kort. Med den tunna förstocken blir det en helt annan känsla i anläggningen än vad den lite klumpiga bayerska kolven först antyder.

Som på andra moderna Mannlicherstudsare finns den säregna treläges rullsäkringen, som även fungerar som slutstycksspärr.

Skedhandtaget är ett annat klassiskt Mannlicherattribut som företaget tydligen ogärna slopar. Ålska eller hata? Valet är fritt!

Den från kallhamringen polkagrismönstrade pipan är ett annat säkert tecken på att det är en Mannlicher.

Med .308-pipa och högförstorande ljusstark kikare och en 9,3x62-pipa med lågförstorande kikare är geväret redo för nästan allt.

Smart pipbytare

Med Luxus bidrar Mannlicher till den sakta men ständigt växande floran av pipbytestudsare. Luxus utmärker sig främst genom två saker. Dels den propra kostymen, dels det sinnrikt enkla pipbytestystemet. Samtidigt är det här är en helt igenom modern bössa med en del attribut som flörtar lite med den gamla klassiska Mannlicherskolan. Så vad är det egentligen vi har här? Fågel, fisk eller något mitt emellan?

Vid första anblicken ger den bayerska kolven som brukligt ett lite klumpigt och baktungt uttryck. Å andra sidan har Mannlicher valt att göra pistolgreppet lite lågt och lite kort, samtidigt som förstocken är helt omodernt smal och hög.

Parat med en lite snabb balans förvandlas det första intrycket av vapnet direkt när skytten lägger an första gången.

Klassikerkänsla

Känslan i händerna påminner faktiskt mer om gamla klassiska Mannlicherstudsare än något annat.

Vänds bössan upp och ner försvinner kopplingarna till klassiska Mannlicher ganska snabbt. Firmans studsare av i dag använder sig av ganska mycket kompositmaterial. Det gäller även Luxus. Bland annat magasin, varbygel, styrhylsa och säkringshjul är gjorda av plastmaterial.

Nu är det förvisso med plasten som med andra saker från Mannlicher att det fungerar, men visst

Vapen

AV PETTER ANDERSSON

kan det se lite trist ut på en lyxmodell. Fast å andra sidan, skulle man ha specialtillverkat en liten serie ställdelar enbart för Luxusmodellen hade nog prislappen sett lite annorlunda ut.

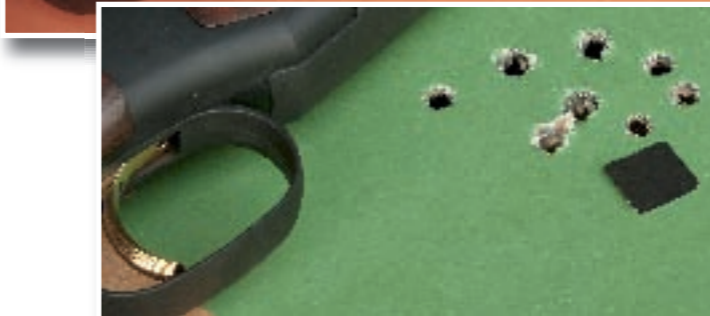
Men Mannlicher borde åtminstone kostat på sig att putsa bort gjutskarvarna från varbygeln. Det drar ner helhetsintrycket i onödan på en bössa som faktiskt i övrigt har bra passning, finish och trevligt kolvrå.

Polkagrispipan

Pipan har Mannlichers sedvanliga polkagrisrandiga mönster efter kallhamringen. Meningarna om pipans estetiska värde är ofta delade, men utformningen ger obestridligen en speciell karaktär utseendemässigt.

De öppna riktmedlen är monterade högt nog för att fungera

Repeaterbarheten hos pipbytestystemet testades bland annat genom pipbyte efter vartannat skott. 9,3-pipen skötte sig mycket bra, medan .308-pipen föreföll i behov av ett eller två sättsskott. Pipan ville gärna efter montering dra första skotten några centimeter upp åt vänster.

skapligt med kolven. Dessutom har riktmedlen en trevlig karaktär med lutande öppet v-sikte och stolpkorn där fram.

Mekanismen är förstuds i grunden gemensam med övriga studsare i sortimentet med fulldiameterslutstycke med sex låsklackar, bra slutstycksgång och fint trycke.

Säkringen är också bekant med sitt karaktäristiska i tangen placerade treläges rullhjul, som även fungerar som slutstycksspärr.

Magasinet, som har den vettiga dubbelsidiga spärren, är här i enkelradigt utförande.

Endast tre patroner

Funktionen är klanderfri, men kapaciteten är begränsad till endast tre patroner för standardkalibrarna och ynka två patroner i magnumutförande.

För praktisk jakt kanske det inte har någon reell betydelse, men det kan vara till förtret vid skjutbanans älg- och björnprov.

Bössans intressantaste attribut, och det som skiljer den från övriga Mannlicherstudsare förutom den snygga kolven, är förstuds pipbytestystemet.

Systemet är enkelt men sinnrikt uppbyggt och kräver för pipbyte enbart lossandet av en andra skruv. Det är således också mycket snabbt.

Pipbyte på sekunder

Ett pipbyte sker med lite övning på långt under minuten, sittandes vid skjutbanken med bössan i knäet.

Två klackar i pipan styr ner över en i lådans framkant placerad kryssbult. Två små tappar på vardera sidan om patronläget styr in pipan i sidled. Skruven dras fast i den bakre pipklacken och klämmer med ett bleck samtidigt också fast förstocken. Slutstycket låser i pipan.

Pipbytet är enkelt och användarvänligt alltså, men ställer också stora krav på tillverknings-toleranserna om repeaterbarheten skall bli godtagbar.

Pipbytet går helt enkelt till så att skruven lossas och förstocken plockas bort, varpå pipan trycks framåt någon millimeter och sedan tippas nedåt som på ett brytvapen.

Ett öppet v-sikte och ett stolpkorn ger pluspoäng. Det här är fina öppna riktmedel.

Pipa och förstock hålls på plats i lådan av en enda skruv, vilket innebär att ett pipbyte går mycket snabbt.

Lossa skruven och dra ur framstocken.

Tippa pipan framåt och nedåt och bössan är isärtagen.

Vänd

Främst plasten i magasin, varbygel, styrhylsa och säkring drar ner helhetsintrycket. Mer stål, eller till och med lättmetall, hade förstås varit trevligare.

Mannlicherstudarna har slutstycke av full-diametertyp, sex låsklackar och fin slutstycksgång.

När slutstycket öppnats rullas säkringen över till säkrat läge och slutstycket kan tas ur.

Förstocken är hög och smal och avslutas med en diskret snabel. Det är traditionellt på alla sätt och vis.

Mannlicher Luxus isärtagen och med två pipor och två kikare.

Luxus enkelradiga magasin har i standardkalibrarna plats för tre patroner, eller två i magnumversionerna.

Hopsättning sker förstås i omvänd ordning.

Kikarmontaget har Mannlicher också löst på ett lite eget sätt. En skena sitter infräst och skruvad på pipans ovansida och följer alltså med pipan.

Vanliga Weaverspår

Men istället för ett eget specialfäste, som andra pipbytare ofta har, är skenan försedd med vanliga Weaverspår.

Den främsta fördelen med detta är förstås att Luxusägaren är ganska fri i sitt val av ringar.

Dessutom är kostnaden för att hålla ett antal pipset med egna kikare avsevärt lägre.

Nackdelen torde vara att repeterbarheten hos kikarmontaget blir något lägre om man vill ha flera olika kikare i beredskap till samma pipa.

En .308-pipa och en 9,3x62-pipa följde med testvapnet, den första med en högförstorande och den senare med en lågförstorande Meoptakikare, båda i Leupoldringar.

Repeaterbarheten och användarvänligheten hos systemet har pro-

Mannlicher Luxus

Kalibrar: De flesta standardkalibrarna från 243 till 9,3x62, samt .300WM och .375 H&H.

Piplängd: 510 eller 600 millimeter. (650 millimeter för magnum.)

Vikt: Cirka tre kilo. (3,3 kilo för magnumkalibrar.)

Magasin: Löstagbart radmagasin för tre patroner. (Två för magnum.)

Pris: Från cirka 34 150 kronor. **Extra pipa:** Cirka 9 500 kronor.

Leverantör: Gyttorp AB, telefon: 0470-73 01 00.

www.gyttorp.se

Luxus är med sin snabba balans och slanka kolv påfallande lik Mannlicher's gamla klassiska modeller.

vats genom att skjuta två-repetitive femskottsserier med däremellan följande pipbyten, för att försöka utröna hur väl piporna håller ihop skotten efter byte.

9,3-pipen fungerade mycket bra i det här hänseendet med liten eller obetydlig förskjutning av träffbilderna mellan av- och påmontering.

9,3:an föreföll för övrigt också vara den av de två som presterade bäst träffbilder.

Lynnig .308-pipa

.308-pipan var lite mer lynnig. Pipan ville gärna ha ett eller två sättsskott, som regelmässigt placerades några centimeter till vänster, innan den stabiliserades och sköt som vanligt igen.

När jag övergick till att använda momentnyckel minskade problemet något, men kvarstod dock.

Skilnaden i träffläge var i och för sig liten. För till exempel älgjakt är den försumbar.

Men den som skall skjuta på mindre vilt behöver sina sättsskott.

Kontrollskjut alltid

Denna egenhet är egentligen av mindre betydelse.

När man vidtar så pass drastiska åtgärder som pip- eller kikarbyte skall bössan naturligtvis kontrollskjutas innan man ger sig ut på jakt. Detta oavsett vad det står för firmanamn på bössan.

Om det sedan är .308- eller 9,3-

pipan som representerar normen har jag naturligtvis ingen aning om.

Den sistnämnda fungerade dock som sagt mycket bra i det här avseendet.

Kompakt och lätt

Bössan är kompakt, smidig och lätt.

Därmed är Luxusgeväret lite speciellt att skjuta med, i synnerhet med den bayerska kolven, en kolvtyp som nästan aldrig passar mig.

Jag är för kort i nacken och för knubbig för att komma upp på kolven ordentligt.

Kinden hamnar därmed på kolvryggens uppförsbacke.

Kännbar rekyl

Kombinera sedan detta men en tunn och ganska hård bakkappa, måttlig totalvikt, skjutbänk och 9,3x62. Då förstår envar att det inte är några kärleksfulla smekningar som delas ut.

Men bortsett från 9,3x62 i skjutbänk gillar jag ändå studsarens skjutegenskaper, balans och behandliga format.

Jag är i stort sett också positiv till bössans byggkvalitet och allmänna finish, och pipbyttssystemet är sympatiskt i sin enkelhet.

Det här är ett intressant alternativ för pipbytare som inte känner sig tillfreds med marknadens övriga alternativ, eller är extra förtjusta i Mannlicher's vapen. □

"Det här är ett intressant alternativ för pipbytare"

En Weaverskena med fem spår sitter skruvmonterad på varje pipa. Nackdelen med att använda standardmontage är att repeterbarheten inte blir lika god som med ett specialiserat snabbfäste. Fördelen är förstås att kostnaden för att hålla bössan med flera kikare blir betydligt lägre.

Magasinet har samma dubbelsidiga spärr som på scoutkarbinen, här dock utan extralägena för manuell matning. Spärrns konstruktion gör det osannolikt att den skall råka öppnas av misstag.